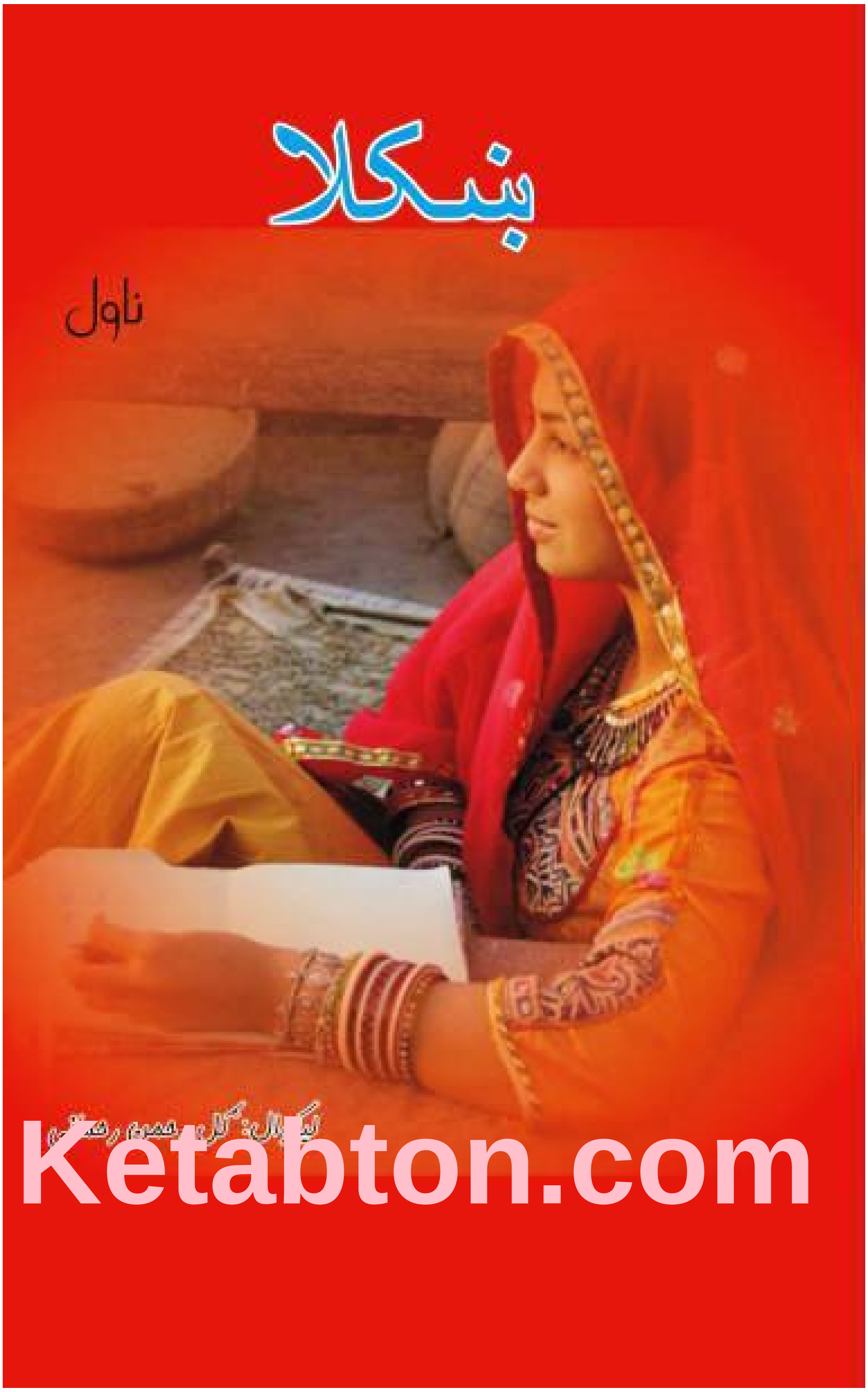

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا
ليکوال : ګل رحمن رحماني
خپرونکی: ګودرخپرندويه ټولنه
کمپوزګر: بختيارتلاش
ډيزاين: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
دخپرېدوکال: ۱۳۸۹هجري لمريز
انترنيت خپروونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زموږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدايه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلمند دارېژېدلې ښکلا

هلمند یووخت دپښتنوالي په ټولوځانګړتیاوو ډک نوم وو اودنوم په اخیستوبه یې دهرچاپه زړه کې یوډول رعب اوعظمت په څپوشو هلمندښکلی وو، ښایسته وو ، دغیرتونواوننګونوکوروو، اودپښتنودسرشمله وه دهلمندپراخې ځمکې دګران هېواددطبیعي ښکلایومستندانځوروو خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه لیکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سیمه کې دمشترک په نام عملیات په جوش سره روان دي بهرنیواوافغان ځواکونودمارجې دسمسورې سیمې دنیولولپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وایې دکوم هېواددنیولوهوډیې کړی لاهم دښکلاغوندې دګڼوهلمندی پېغلوکډې له دغه سیمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ دچاکره ؟چېرته اودچالپاره ؟داهغې پوښتنې دي چې لایې هم زماسره ځوا ب نه شته اوپه دې ناول کې هم راسره راته پیدانه شوې په دغه سیمه چې اوس هم کوم ناورین روان د ی نونړیوال څه چې په کابل کې زمونږ مشران هم نه دي وربانډې ډېرکم خلک به اوس په دې پوهېږي چې دادپښتنواوپښتون ولس په ضددچاپرېکړه وه اوڅومره پښتانه په کې په نورونوموڅپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه دهمدې لپاره مې دغه ناول لیکلی دیوریښتینی داستان دی اودیوې هلمندی نجلۍ ښکلاداستان بیانوي چې څنګه یې ژوندتلاترغه شواودچاایثاربېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه ددغه داستان عجیبه پېښې دکابل له قمبرڅلورلارې څخه پې لېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجرمېشت دي اوهرچاته دسوال لاس اوږدوي وروسته یوه برخه دښکلاپه لیکنوکې راغلې ، په ښارکې دیوه کلیوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښارسره جوړنه راځي نور ې پېښې په لښکرګاه اوپېښورکې بیان شوې دي اوپه کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلاته یوبل سلطان اوسلطان ته یوه ښکلاپیداکېږي په دې هیله چې دغه داستان په مینه ولولی.اوبیایادونه وکړم چې دازمادویم ناول دی خوترلومړي لیکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي اوفرهنګپال اودګودرخپرندویې ټولنې دمشرعزت الله ځواب ددغه کتاب دسمبالونکې اوخواږه دوست قاري صیب قدرت الله تائب نه په ځانګړي ډول مننه چې دغه ناول خپروي اوستاسې ترګوتویې دررسوي دګران ملګري اوژورنالست عزیزاتل نه مننه چې زماپه اړه یې یوڅه ولیکل اودغه ناول په چاروکې یې مرسته وکړه ، دصفاراډیودپیاوړي تخنیکر اوهڅاندزلمي بختیارتلاش دې هم کودرودان وي چې دغه خورې ورې پاڼې یې په کم وخت کې کمپوزکړې دټولوښه غواړم خدای یې په ټولوچاروکې کامیاب لري

ستاسې ټولودمینې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډیو دخپرونو مدیریت
جلال اباد ښار

یو څه ددې داستان دلیکوال په اړه

دخیال اوتصور دماڼیو انځورګرشاعر ښاغلی ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورویشت پسرلي وړاندې د وردګوولایت په چک ولسوالۍ کې داروانښادمولوي ((عبدالرازاق)) په دیندار او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ ذده کړې یې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په لیسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې دپښتو ادب دوروستي کال زده کړیال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکی وو چې دشعراو ادب ښاپیرۍ په خپله رنګینه غیږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق ورباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه.ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان، پیاوړی ،هڅاند اونازک خیاله شاعر اولیکوال دی یو زیرک اوخوش میذاجه ژورنالیست هم دی او په دغه ډګر ګې یې کارونه دستایلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنیو تر څنګ یوشمېر غږیزو رسنیو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډیو دخپرونو دمدیرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دلیکوال څلورم چاپي اثر دی او دبندیوان ((ناول)) ،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کیسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) یې دچاپ لارې څاري.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې لیکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هیله چې دغه په زړه پورې داستان ترپایه ولولئ او یو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر لیکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښو پنځونو اوپرمختګونو هیله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکو دخوښې وړوګرځي دپښتو ادب په زولۍ کې دیوه غوره زیاتونه شي.په قلم اوعلم یې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا بریاوو او دلازیاتو خدمتونو حوصله غواړم
په درنښت
عزیز((اتل))
جلال کوټ-صفاراډیو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه د دغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یو ازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللې وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځینې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم د سخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به د دغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې ووینې خو داټول د بوداګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان،خوښي او باور په وړو خبرو وي خو د دوی ترمینځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله د خپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې يو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسيم يا سيلۍ يې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بيا د هغوی په سپېڅلتيا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې ديو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمايه د هغه اوښکې وي چې هر چاته يې په مينه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهيم بن ادهم د جومات په غولي بيا نه يوازې دغه ډالۍ سهاراوماښام په تياروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تيارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړيدي ، د ښځو په وړاندې يې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا يې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې ديوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره يې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ريا ګوته ونيول شي د جومات دغولي په يوه برخه کې لاهم پوزی هوار وو د برق په ځای په کې تېلي څيراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه يې د ختو وود چت لرګيو او د اوداسه ځايونه يې له واره سړې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانيونه څومره مشر دی همدغه ځانګړيتاوو جومات ته دا وياړ ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنياوي خيالونه ووتل او په زړه کې به يې يو ډول تسکين او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګيايم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر وياړ سره د ښار په دغه څنډه کې د يوې شنې غونډې په لمن کې لګيا دي او جومات جوړوي ديوې دنګې منارې لپاره ختې پخوي او له ډېر زحمت وروسته يو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بيا يې ديو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشريت يې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکينيو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د يوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د يو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو وياړ ور په برخه شي شايد د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو يې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوې چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نيسي د جومات ملا امام ملاشمس الدين هم يو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پيدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهيم بن ادهم دومره کيسې يې يادې دي چې په يوه کتاب کې به هم نه وي راغلې يا که وي هم نو څوک يې د ملا شمس الدين غوندې په ځانګړي طرز نه شي ويلی هغه د يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې يا د پېغمبرانو د کيسو په بيان کې د دومره انځور ګرۍ او تمثيل نه کار اخلي چې د اوريدونکو خولې ورته له ډېرې حيرانۍ وازې پاتې وي او په خيال کې هم د سحنې په يوه برخه کې روان وي.
له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل يوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې ويل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه د دغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه يې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سيندونو او کروندو سره دومره پيوند اخيستی وو چې پوره څو کاله د خپل پلار د دغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترياوو او سرګردانيو ګناه مې په غاړه واخيسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مينه لرم او د هغه جادويي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی يم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې يې پښو ته را اچولې دي.
دهغوی دا شکونه هم بې ځايه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مين وم هغه يوه داسې نجلۍ وه چې د يوه کليوال ښايست ټولې ځانګړتياوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کيسو د ښکلو ښاپېريو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام يې څو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نا اشنا وو او يو بل ته ديو نا ويلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونيو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو او يو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی د دروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به يې راته ويل
((وه ځونيمرګ شې تربوردې دی !))
زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حيران وم که زما بازمحمد کاکا يو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښيار انسان وو او يا د کليوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کليوال وليده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به يې ورڅخه کوله چې سلطان خو به د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟
خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو د دې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د يوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پيکه کولو د اوړي د موسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به يې چاپي کولې..

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله يوه ورځ له ښوونځي په تفريح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور دروليې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وايي سلطان څنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟

زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حيرانه پاتې شوه لکه کومه لويه ګناه يې چې کړې وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووايم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.

سلطان لالا په زوره يې درولې وم، غوږونه يې لاته تا و کلل.(کړل)

که څه هم زما په زړه کې د خوښيو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو يې د شک او ګومان په تيارو کې ډوب کړی وم خوخورته مې يوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په ځېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم څارلی وم او زما حالت به ورته څرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زموږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه يې په کټوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.

مورې موږ ولې له ښکلا ....

د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.

څنګه ......څنکه؟

هسې ما ويل مور جانې موږ ولې د مشرکاکا سره دښمني لرو؟

په حوصله يې ځواب راکړ.

زويه ته دا راته ووايه چې هغه څومره ځمکه لري؟

ځواب مې ورکړ.

مورې د کلي نيمايي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.

مور مې وخندل

زويه په دې کې د نيمايي نه زياته زموږ وه خو خدای (ج) دې د بازمحمدي(کليوالو مې کاکاته بازمحمدی ويل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته يې دې ويل چې تا ټول عمر په ښار کې په پښتون او وزيپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکيلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

نو د ځمکې ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

حق نه لرې دموږپه خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لا په هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پياوړي اندامونه يې لا هم زما لپاره د ستاينې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوند یوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودرد کې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دې چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځینو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.
یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غواړم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې وو ایه که لاړشې غیرحاضرېږې.
سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، یوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلویزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمو نه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې نندارې په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.
دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي باڼه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.
پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان درېیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.
یوه ورځ یې راته وویل:
اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل یوه شوم چې مطلب یې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی
څلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه رپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کټ مټ زمونږ د کلي غوندې وو،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه یې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راووربېدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو یوې ورې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مایې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رښا ده، په حیرانۍ مې په غېږ کې ټینګه کړه، او په مخ مې څو دمینې څپېړې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووایم رښا وار ړومبی کړ.
سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وینځلې لاسونه یې په لاس پاک وچول په خندا یې را غږ کړ:
بچیه! اخېر مې کابلۍ کړې وا ه وا....په دریشۍ کې څومره ښه ښکارې.
دواړو دمه جوړه کړه، او بیا درې واړه له کوټې ووتو، په موټر کې کېناستو په کږو وږو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار دیوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی وروړ مې بلال راښکاره شو، وړاندې ننوتو کټل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې دیوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مینه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې راباړولو مخکې له مخکې د کور نیولو کیسه بیان کړه، او بیا مې یې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته یې وکتل
دی مې ځکه نه خبرولو ماویل چې هسې نه پرېنګ په ژړا شي.
په منډه زموږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې څاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو، وړاندې جمروز هم لګیا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده، خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځایدې.
مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور خنګ ته راغله.
سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او مورته به یې هم مستې او تروې رالېږي.
دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لږ بدل شو، لکه پلوشه چې هم راباندې پوهېدلې وې، را وړاندې شوه او په ټیټ غږ یې له خولې ووتل، ډېر یې در پسې ژړل خو..........
ددې سره یې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمینده دانګوروترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د یو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی وروړ مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولې وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبیاتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بریالی شوم، او زده کړې مې پیل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګیوالو نجونو په لیدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خیال و ذهن کې خوره وه، او یاد به یې یو ډول نشه کړی وم، تر مړاو ښو لاندې غټې اوله حیا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، اوپه وړاندې مې دکرکې اوترپګنت تور دېوالونه دښکلا له یاد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته د تلو خيال هم راسره نه وو، کله به مې چې پلار ته خبره ور ياده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ يم نو غوصه به شو.

بچيه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوڼي مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به يې د لاس په ورغوي په پيکه ډول رنګ د ښکلا نامه ليکلې وه، ما څو ځلې په هغې لاس او چت کړد وهلو ګوابښ مې ورته وکړ خو، هر ځل به يې د پلار د خبرولو ګوابښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.

يوه ورځ په ټولګي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګيوالو سره به يې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو، لويه سپينه ږيره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره يې لرله، چې د فلسفې په برخه کې يې په کوم بهرني هېواد کې زده کړه کړې وه

خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ايښې وو، يوه ورځ د يوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استاد ورته څه ونه ويل خو خپلې يوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بيا يې کله هم دا نوم ورته وانه خيست.

ورته يې وويل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صيب به په بهر کې د تحصيل په مهال څه لوبې کړې وي،د اوږدې سپينې څڼې او ږيره خو يې اوس اوس پرېښې

دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګيتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صيب په کې خپل تل پاتي سرودونه ويلي وو، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بيا يې په دواړو لاسونو خپلې متې ونيولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګيا شو، کله به يې د کړکۍ خواته او کله به يې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګيا وې، او قلمونه يې خوځول.

له يوې شېبې چوپتيا وروسته استاد د خپل لاسي بيک نه يو کتاب را وويست، او بيا يې زما خواته وکتل،

سلطانه پاڅه:

کتاب مې بند کړاو په وارخطايۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې يې پوښتنه رانه وکړه.

سلطانه ښکلا پېژنې؟

زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدايه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......

په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره يې څارله.

دلينا په نوم يوې ټولګيوالې زما له شاتني قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږې، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي
ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللې وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.
تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور د یوالونه.....
استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې
یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟
دا ځل مې زر ځواب ورکړ:
ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.
استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونیوه، ته پاڅه د سلطان په خبرو کې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی
لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه
استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم ؟
هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.
استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دیوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلې ته تللې وم،
تر مړاوو ښولاندې غټې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دیوالونه ولاړ وو.
خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:
استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته.
خو توپیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږي نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه یم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.

په ټولګي کې بیا د خندا ګانو اوازونه پورته شوه لینا په کېناستو کې بیا یوه خبره وکړه.

البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معیار نه محروم دي، نو ځکه یې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پیاوړې نه ګڼم.

استاد لاسونه وپړکول.

او لینا ته یې په خندا ورو کتل

شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.

خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بیوټي سبجیکټ (دښکلا مضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امریکایي او اروپایي یونورسټېو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سایکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلین په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بیا ښکلا ممکن یوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتیا او ښایست ته وایي، لکه څنګه چې هر کال د نړیوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنیز معیارونو ښکلاته بدلون ورکولی شي، زه چې په امریکا کې او سېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګري، طلایي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به یې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بیا هر څه ددې برعکس دي، نو یو انسان ته ښایي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه یو دبل تکمیلوونکې او د ښکلا د یوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل یې دهغه د زیار او هڅو له سمندره خړوبیږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.

استاد خبرې بس کړې او شا ته یې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نیلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې یې په حیا ناکه لهجه پیل کړې

استاده پښتانه ولې وایي چې

دا خپل ښایست راته بلاشو

چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه

نیلوفر کیناسته او استاد خبرې وغځولې

لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نیمګړتیاوې شته، دلته ټولنیز اداب نه مراعت کیږي، لا د افهام او تفهیم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً دیوه ښکلي یا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکایت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوریږي شپیلي پسي وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنگۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بيخي ښکلې پيدا کړې نه وی

استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جريان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد ځپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په ويښه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د يو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو ښو لاندې به د تورو حياناکو سترگو په ننداره بوخت وم خو د تربگنۍ او دښمنۍ تور د بوالونه به مې مخ ته ودربدل

مور او پلار به مې چې ماذيگر د کور په انگړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به يې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ويل

خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنگ اخلي،هروخت يې د ټوغکي وهلي چرگ په څېر په ويښه سترگې پټې وي

زه نه پوهېږې چې ده هلته څه ليدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه وو ايي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې(خورگانې)مې هم په کلي کې رالويې شوې خو ته گوره چې راغلې بيا يې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.

ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما يو ازې کتاب مخې ته کتاب نيولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.

د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د يو شرارتي موسکا سره به يې يو ازې سترگې کش غوندې کړې، او ما ته به يې په مانا داره نظر وکتل.

زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده ، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسيدو ، خپله ښکلا څه ورته ويلي وي، ځکه د هغوی تر مينځ به دتربگنيو او دښمنۍ سره سره زموږ په گډه باغچه او د چينې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توگه په هغې دومره گران وم، چې دا هر څه يې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځېنو هغو بدلونونو ته حيران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوگنې وروسته راته پيدا شوي وو ، تل په يوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلويانو غوندې عادتونه راکې پيدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځير ځير کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتبنتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼو لاندې تورې غتې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربور لار څاري، خو ددغه څار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ماښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څاري.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چیپټر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غوندې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکوشعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتي شعرونوکې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د وړمې په څېر نغښتي وو.درد بدلوزړوته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختیځ جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو ، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یو څه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنګښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسيدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم،وړې مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.

واه واه سترګې مو روښانه.

سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.

په غېږه کې يې ټينګ کړم، خو زما خوله له حيرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حيران وم

دواړه په مينه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د سترې مشي لاس راکړ، تر مړاوو بڼو لاندې توري غټې او له حيا ډکې سترګې، او غښتلي اندامونه، چې ترمينځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د يوالونه نړېدلي وو،

خو ای کاش!

دابياهم ديوه ناکام مين خيال وو

په حقيقت کې هېڅ نه وو

چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په ځېر يې په مهربانه لهجه وويل:

پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له خبره د جمعې وخت دی.

پاڅېدم د يو ې سپېڅلي قوارې او نوراني مخ خاوند مې مخې ته ناست وو،او د حميد مومند د ديوان پاڼې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو،په لومړي ځل وپوهېدم چې يوه اومهربانه انسان دی په ځېره کې يې نوراني وړانګې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انګلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.

ملاشمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتګ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځېنې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې ورباندې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديګر له لمانځه وروسته راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته یې په ښوونځي کې ویلي وو، چې عبدالحمید صیب ته موشګاف هم وایي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته د دغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا یوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحمید صیب هم یوه بله ستره هستي ده.
ته دې ته ګوره

دا زما له غمه شین زړه په کې خیال د یار د شـــونډو
هسې رنګ زېب او زینت کا لکه می په شنه پیاله کې

د ملا شمس الدین له خولې د دې بیت او رېدل، او انتخاب زما لپاره یو لوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، یوازې په شعر کې کارېدلې او نادره تنبیه او ژوره نازکخیالي یې مطلب ده.
د هغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافیې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر یې یوازې په دیني کتابونو کې نه دی محدود کړی.
هغه د خپلې ټولنیزې پوهې او غوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې یوه شتمن کور پیسې ورکولې چې د هغه په معاش کې حسابېدې، بله مهمه لا دا چې واده یې هم په مینتوب کړی وو.
د ابراهیم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو، او د ملاشمس الدین سره له بحث او مجلسونو مې دومره ګټه واخیسته، چې ډېرې اندېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولګي کې د نجونو نازدانه کتو،اداګانو او خبرو دومره اثر راباندې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.
خو دیوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې له حیاډ کې سترګې،غښتلي اندامونه او د تربګنۍ او دښمنۍ تور د ېوالونه لا هم له ځای وو.
یو مازدیګر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدین د دوو دریوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو لیدو ته تللی وو، هغه ماته ویلي وو چې اصلاً د کلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وویل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه ګوري.
زماسره همداویره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وایي چې هلته پښتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په څمکه کېښودل او د بوټونو په پښو کولو لګیا شوم، ګورم چې د جومات درو ته یوه ښځه چې کوچیانۍ جامې یې په تن دي،له یوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلې وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هیلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په لیدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې یې په سلګونو هیلې په څپو وې او یو ډول زړه راښکونتیا په کې موجوده ده
د ابراهیم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر لیدلي وو له هغې سره یې فرق لرلو، بله دا چې د کلیوالو او کوچیاني جامو نه راته کومه کلیواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته یې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده
زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حمید مومند په دیوان ګنډلې وې،او په ځیر ځیر یې د یو خریدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې یو شلګون راویوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پیسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پیسو کوم نوټ وو، او نه یې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووایي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خیال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟
ولې مې ورته ونه ویل؟
چې څه مجبوریت لرې؟
او دا ماشومه درسره څوک ده؟
له کوم کلي راغلې یې ؟
ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زماا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه یو کلیواله وه دیوې کلیوالې په ژبه د یوه ښاري په ځای یو کلیوال ښه پوهیږي، زه په خپلو کلیوالي جامو کې اشنا او کلیوال ښکارېدم نو ځکه یې په لېوالتیا لومړی په ما او بیا زما په کتابونو سترګې خښې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورګانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداګانو اوازونه يې ان په انګړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نږدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتودمچۍ غونډې بنګاری يې اورېدل کېده پلوشي څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه څنګه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې را ته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه ....

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړد پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به مو کولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غونډې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانګړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمګړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربګنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنګولم .ترمړاو بڼو لاندې تورې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربګنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترګې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يوازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلوېزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرګنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې ګرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيګونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينګار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له ګوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموډ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل یې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بایلې او په کوم رنګین جال کې ښکېل نه شې ماته پښتون (پوهنتون)معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په یوه او بله لاره د هغه د موقف د ټیټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښیار اوسه په دې وخت کې مې مور قران شریف کت کړلنډه دعا یې یې وکړه خو پلار مې پرې غږکړ دعا ګاني ځان ته مه کوه کله کله مورږ ګناګاران هم په کې یادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج)ګناګاریو مورمې ورته راوکتل

سړیه !وایې چې خوسکی د په اخور رالوی شوبیایې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پویګم چې څنګه دې د ملایانو غوندې نسیتونه ورته شروکړې

پلار مې وخندل ځواب یې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلویزون کې د یوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته ځیر شول او زما په خیال کې د غونډۍ کلي کلاګانې تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې غټې حیاناکې سترګې او غښتلې اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهیم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به ددېوال سیوري ته یو لوی او بل کوچنی سیوری ښکارېده چې زما خواته به یې په لېوالتیا سره راکتل او ماته به یې سترګې یو ډول اشنا ښګاره شوې خوډېر زر به د تیارو په څپو کې ورکې شوې او ترږمې به هر څه پنا ه کړل.

یو ورځ مازدیګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخیستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچیانې جامې یې په تن دې او له ماشومې سره یوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې یې د زړه راښکونتیاسره یوډول وېره،او لېوالتیا هم نغښتې وه تر مړاو بڼو لاندې غټې تورې او حیاناکې سترګې او غښتلې.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پیسې وې او نه یې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نیوه ماډېرې سوالګرې لیدلې وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به یې لمونځ کوونکې له لمنې رانیول او پیسې به یې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړې ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتې سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ویل چې کوم مجبوریت دغه کار ته اړکړې ده او بیاهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بیخې د حیرانۍ وړ وو

یوه ورځ دجمعې په ماسپښین دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدین راته وویل چې ډېره حیاناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکارې چې د شرم او حیانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غوښتنه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغوړاو خدای او وس چې هر څه وشول اخبر دواړه هم پښتانه یو د کلي او سیدونکي یو.دهغې په څبرژوندمو کړي.
د ملا شمس الدین دا خبره مې خوښه شوه او پرېکړه موو کړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو
زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخبر هغه ماچېرته لیدلې !؟تر مړاو بښو لاندي تورې غټې او حیاناکې سترګې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خوپه دړه د ودربدو په مهال پړي وربانديې پرې شې
دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیګر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډ کړ هغې له حیا ډکې سترګې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان ګنډلې وېبو پنځوش ګون مې له جیبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا څرګنده نه کړه بیا مې غږ وربانديې وکړ
واخله !!!
ورو یې تر ژبه لاندې وویل
نه...مننه
په حیرانۍ مې ورته وویل
نوڅه غواړې ؟
هغه.....هغه.....کې... کتا
نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ
یو قدم وروړاندې شوم
څه غواړې ؟
هیڅ هم نه هسې دلته کینم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه
عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کینم ------هسې دلته کینم
دا جمله مې څو ځله په سرکې وکرنګېده
کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انګړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورګانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورګانوغوندې خپله ښه له په ښارکې بدله نه کړه ولې دهغوی په څېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخبر دوی خوهم په کلي کی رالویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه يې هم خوږې همزولي او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زياتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګيوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خيال کې وګرځېده
ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې او حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د دښمنۍ او تربګنۍ تور د بوالونه.......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ يې وينم اشنا اوله زړه راښکونتيا ډکې سترګې تر مړاوو ښو لاندې حياناکې سترګې او داسې سترګې چې نظريې پوره ورخطاکړی يم او ځان راته په سيندلاهو ښکاري
تلويزون مې چالان کړ
په يوه شنه او سمسوره دښته کې د يوه کليوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ يې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مينې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړې سره يوه کوچۍ پيغله لرې لرې ګرځي کوچياني جامې يې په تن تر مړاوو ښولاندې حياناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره يو ځای په شنه دښته کې روان وم او کليوالې منطرې مې په خيال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه راننوته په خنداسره يې زياته کړه
واه واه لالاجان مې په وينه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترځنګ کښېناسته او خپله کتابچه يې وغوړوله
په بي خبرۍ مې ورته وويل
د څه لپاره راغلي !؟
زما د غوصې په ليدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماويل يو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صيب ونه وهي
ورته مې وويل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددري دکتاب دري لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه يې واړوله په غټو کرښو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته ګوته ونيوه
لالاددې په مانا هم نه پوهېږم !
زړه مې ټکان وکړ
د خيال مرغه مې بېرته غرنيو ورشو ګانو ته لاړ يوې غرنۍ ښکلامې په ذهن زرينې اونرمې منګولې
ولګولې ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترګې غښتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ
اودښمنۍ ولاړ غرونه
خور مې راباندې غږ وکړ
اخېرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم
فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې يوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ
وروړ جانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړي ؟
بد بد مې ورته وکتل
له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل
زيبايي ....زيبايي.........
له کوټې ووته او وريې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن
ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لويې
لرګينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم
کاکا......کاکا
يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ يې په ګوتو کې کلک نيولی وو اومخامخ يې راته
وکتل
کاکا دا.....
خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بيړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ
کاغږژ(کاغذ)دی
کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو
ښاغليه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې
چيچي خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد
مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهايۍ د غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هيله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور راباندې نه لرې د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنګ وړاندې خړې خيږمې زمونږ د استوګنې ځايونه دي
په درنښت
يوه بې کوره
سر راباندې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږديو ته ورته څو د رنګارنګ جنډونه جوړې خيمې ولاړې وې
په لاس کې مې د حميد مومند ديوان ته وکتل او بيا نجلۍ ته ځير شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه يې ځمکه وهله
ورو وړاندې شوم
داچا درکړ
ابۍ
ستانوم څه دی چګوفه (شګوفه)
زړه نازړه مې کتاب ورکړاو جومات ته ننوتم
فکر مې ګډوډ وو د ليک توري او کليمې مې په ذهن کې وګرځېد ې يوه شوم چې د کوم بې علمه او شډل مغزليکنه نه ده اونه يوازې لوستي کس ليکلې توري او الفاظ يې د کوم عادي ليکوونکي د خولې نه دي راوتلي
يوساعت وروسته چې ملا شمس الدين راغی ټوله کيسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله يوازې په دې يې ټينګار ورکړ چې اړخلک دي له کوم ځايه رامهاجر شوي د ماښام له جمعې ورسته به د مرستې يو غږ ورته وکړو دغه سيا سره ماته ډېره درنه او حيانا که ښکاري بيايې وخندل
خو د عبد الحميد صيب ديوان دې هسې له لاسه و يوست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله
ورته مې وويل چې امانت مې ورکړی له خيره ببرته يې راسپاري .
ملا شمس الدين وخندل
سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سينه کې يې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چاوسوزېږي
په شونډومې خوره موسکا ورکه شوه
د ملاشمس الدين خبرې مې په سر کې انګازه وکړه
سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کليمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو يوې غرني ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غتې او د حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ مود تربګنۍ او دښمني تور ديوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې يو څوک مې له شا رانيسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم يوې نااشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې يې سوالګر ې نه وې درناوی ،حيا ،او کليوال غرور په کې له ورايه ځرګند وو خو ددې سره سره مې د خيال او فکر په بديا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملا شمس الدين هم هر ځل د فطرت او تقدير پرېکړو ته د سر ټيټې مشوره راکوله او ويل يې چې تقدير ته ځنان سپارل د هوښيارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بيا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مينه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بيا د ابراهيم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه ليده ددې وېره راسره وه چې د حميد بابا شعرونه يې راڅخه وړي نه وي اوبې وعدې شوه خو ملا شمس الدين ويل
-ضرور به يې راوړي
دريمه ورځ چې مازيګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او دمازيګر د زيړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپي مخکې راپيدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې يې د حميد مومند ديوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو يې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نيمايي خويې مطالعه شوې دی ځکه چې ځينې پاڼې يې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځينې نښې په کې وې دديوان په مينځ کې يوه سپينه پاڼه ايښې وه راوچته مې کړه او د پنسل ليکنو او کرښو ته ځير شوم
ښاغليه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه ګرداب کې هغه څوک ډير ژر ډوبيږي چې لامبو يې نه وي زده او د ژوند په روان سيند کې د پرمختګ پورې وتو او څپو ماتو لو توان ونه لري خداې (ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
يو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بياهم په لېمو
سترګې مې ومو ښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپين ږيري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې يې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولي ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو اودسونه کول او دمازديګر د جمعې لپاره يې تياری نيوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازديګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د ليک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.

په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبو چل يې زده وي درېيمه او څلورمه ورځ هم راباندې همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدين سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول يونيم شعر به مې هم که ليکلو نو له کليوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو،سيند غاړو او دکروندو په يادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به يې چندان اوبه پرې نه څښلې يوازې زه وم چې په يوازېتوب کې به مې خپل اودنوروکلاسيکو شاعرانو شعرونه لوستل

په پوهنتون کې وم دريېم ساعت نوی پيل شوی وو چې زنګ راغی موبايل مې را بهر کړ دکور شمېره وه په نرمه لهجه يې راته وويل

سلطانه يوځل کورته راشه لالا دې يو څه ناروغه دی

زړه مې په درزا پيل وکړ په سترګو مې تياره راغله خومخکې له دې چې څه وو ايم تلفون يې راباندې پرې کړ اجازه مې واخيسته يوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګنې ګونې نيولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخيستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.

کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې تر ونې لاندې ناسته وه او په څېره يې د خفګان کرښې خورې وې زما په ليدو راغله لاسونه يې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه

سلطانه په لالابيا د زړه حمله راغله روغتون ته يې وړی د کتابونو بيک مې کېښود په منډه له کوره ووتم يوه ټکسي مي ونيوله او د څلوسوه بيستر يزروغتون په لور روان شوم

څلورسوه بستريزروغتون ته مې ځان ورسولو بهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلوناروغانوپه لټه کې سرګردانه وو خوماليدل چې ځينو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواوياهم په نرسانو پسې سترګې وړلې هغه زموږ دمشرانو خبروه يوله لوړې مرکېده بل يې ترسرلاندې ډوډی کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پيدا کړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زمايه ليدويې خپله ځای ماته پرېښودد پلارحالت مې ښه ووپه شونډويې همښښنی موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه يادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اويابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې يې لاس ورکېښود خومورمې خبرې پيل کړې

سلطانه !

اوس ښه دی شکردی چې پخيرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خيره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائيدکړې په بېړه پاڅېدم چې کوم يخ څېزورته دښلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زمادپلاردفتريوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې يوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې يې دجوسويوقوتی وواوسترګې له يوډول اشنازړه راښکونتياڅخه ډکې وې ، يوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وريې خلاص وونوته يوډول تلوسې اخيستی وم ورو ، ورو ورپسې ورغلم وړاندې يوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ يې څنګ ته نږدې په کټ کې کښناسته وړاندې ځونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه يې دمړوپه څېرزېړتښبي ووپه ټوله کوټه بې خونده چوپتيا واکمنه وه ماشومه نجلۍ يې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لوريې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووبهولاندې غټې اوله حياډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ يې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهيم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه يوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځيرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سرا ېښی ووچې مابه هروخت دابراهيم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال ليده خواوس راته څرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکي ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب يې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وښتوکې يې لاسونه وهل ببرته په منډه لاړم دروغتون له نږدې کانتين څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخيستې يوځل بياله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بيامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختياره مخامخ ورغلم دمېوې يوه پلاستيکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په ايښي مېزکېښوده ښځې له کټ نه سرراپورته کړاوماته يې وکتل په ټيټ غږچې حيراني هم په کې وېيې وويل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه يې قبول کړئ.

ترژبه لاندې يې وويل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خو تاسي مې و نه پېژندلی !

خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزريې دوام ورکړ

........هوريښتيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه نه يم بې له دې چې څه حيرانتيا وښايم هغه وخت مې په خيال کې وګرځېده چې يوې ماشومې نجلی ليک راکړ او دحميد مومند د دېوان غوښتنه په کې شوې وه.

بېرته شاته لاړم په وره کې مې بيا پرې غږ کړ.

که ماته دمرستې څه اړتياوي نو حاضريم ....هوريښتيا له ډاکترانو سره خو به په دري کې کوم مشکل نه لرې ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ

مننه زه په دواړو ملي ژبو پوهېږم په پېښور کې زموږ څو ګاونډيان کابليان وو.

دشرم تراحساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونوکې نورو ناروغانو هم زموږ دد غه خبرو په جريان کې موږته غوږ نيولی وو خو لکه چې په پښتونه پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيانه حس کېده .

مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظو يې څرګندوله چې پوره لوستې ده او هغه دچاخبره يو څوک ده دپلار خواته مې ورغلم خوترهرڅه زيات ددغه مېرمنې پېژندلو ته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې تورې غټې حياناکې سترګې يې ډېرې ځورونکې او اشنامعلومېدې ډاکترانو ويل چې پلار مې دفشارسخته ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه دحملې چانس زيات د ی ، په همدې خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم او دخپل پلار خدمت مې کاوه خو په هرځل راتګ سره به مې يوځل خامخا د دغه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نورد خپل زړه نه وه خو مجبوريت پوره راسره اشناکړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشاريې هم ثابت نه دی اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونی په څېر ناري وهي کله جګړې اوبمبارۍ يادوي ، کله ژاړي کله اباکله يوڅه کله بل څه وايي بس دغه اپلتې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په ويښه هم ژاړي اوسلګۍ وهي.يوکوچې ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزما اړيکې ورو ، وروخوږې شوې هغه يوه ډېره خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به بې په دې تېراوه چې دخپلو ملګرو دمعاشونو جايدادونو اوژوند غندنه اوستاينه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانو هم پوه ګاڼه ځوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات راغونډکړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په شخصي ژوندخبرې نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.

یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه کوټه کې مې ګڼه ګوڼه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې ناسته وه اولیکنه یې کوله ګنې پاڼې یې توري کړې وې خوزماپه لیدویې په رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه

ته ډېرمهربانه ځوان یې....

خومایې خبره ورپرې کړه

ناروغي دې څنګه ده؟

ترژبه لاندې یې ځواب راکړ

ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟

بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده

ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟

هغې پیکه خنداوکړه

دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم

زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه

وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلول بده خبره ده

ورته ومې ویل

نوم دڅه د ی؟

نوم څه کوې ؟

غواړم ودې پېژنم اوستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېرکړاوزياته يې کړه
دښکلا پېژندل چاته څه ګټه لري خو خيرددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې
راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې يې روان شوم اودخپل
پلارخواته ورغلم
***
دپلارمې په روغتون کې ټولې څلوررځې پوره شولې اوډاکتررا سره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به يې رخصت کړوپه دې څلوررځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شپه دهغه نااشنامېرمنې سيوری راباندې خوروو، کله به مې فکرکړچې دهغې ترمړاووبڼولاندې له حياډکې اوښکلې سترګې هره شپه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبيابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتيابه مې يوازې ددوی نرسه عاليه پوه وي ، پلارته مې دهغې دليدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه
په خنداېې راباندې غږکړ
والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلی ؟
چې هره شپه رانه ورکېږي
ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک يوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې ورورسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم ديوې بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده ؟
هغې لومړۍ حيران حيران راته وکتل بياېې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهارېې په اتوبجورخصت کړه ديوه سپين ږيري سره لاړه
په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږکړ
سلطانه !
ورومې کتل ګورم چې عاليه راروانه ده اودکاغذونويوبنډل يې په لاس کې دی
سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې ؟داسې نه ده ؟
زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې
خومتسفانه چې هغې روح درېښلو.
رنګ مې تغيرورکړاوسرراباندې وګرځېد
رېښتيا؟
عاليې زمادرنګ په اوښتووخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ويل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به يې په باربارستاپوښتنه راځخه کوله خوماورته ويل چې زه نه پوهېږمه هوريښتياپه اخرکې يې ستاپه نامه يوامانت راکړی هغه هم ديوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ويل چې په دې کې هرڅه ليکلي دي ده ته يې ورکړه ويل يې چې دسترګوډېرې پوښتنې به يې په کې ځواب شي ،

زړه مې يوڅه قرارشو له عاليې مې مننه وکړه اوورځخه روا ن شوم بې له دې چې ويې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خوارو ان شوو ،اوټول خوشحاله ووخوزمادخيال مرغان بياډېرلرې تللي وو

***

سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بيړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پيدانه کړه چې په پاڼوکې راغلې کرښې وګورم کله چې له کارونوزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې يې پيل وکړپاڼې مختلفې وې په يوه داسې ليک ليکل شوې وې چې ډېرزاين يې پېښتوو و و، په بيړه ليکل شو ې وې خوپوره واضح وې اوليک يې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددريمې پاڼې په مخ ديوې ځوانې نجلۍ ښکلی تصويرلګېدلی وودتصويرپه ليدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکليمه ليکل شوې وه ،کليواله ښکلا، ترمړاووبڼولاندې تورې اوغټې حياناکې سترګې ، غښتلي اندامونه اوترمينځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردېوالونه په تصويرکې يوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته ليکل شوي وو

په پخوانوسترګومې ګوره

که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وينه

دپاڼوليکنه ، تصوير، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حيرانوونکي وو ،دپاڼوپه لوستلومې پيل وکړنږدې يوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې يې پرلپسې ولوستلې دوروستيوپاڼوپه لوستلونورزمادسترګوپه کاسوکې اوښکې دځايېدونه وې اوږدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې يوځل بيااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې توېې کړې وه يوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپيل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې توېې کړې چې ، په وچولوېې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو ،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مايوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه يې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبيانن ددغه داستان په لوستلو زماداوښکوهغه ځای ته ورغلې چينې يوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې.په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ويلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموينوورځي راغلې په ورځ کې به يوځل خامخادابراهيم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ويلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدين سره پوره مجلسونه کول ،اويابه وړاندې غونډيوته تلم اوپه شاوخواسيموکې به مې ښکلالټوله هيله مې داوه چې که يې يوځل وګورم داهغه ځايونه ووچې هغه مې لومړى ځل ديوې غيرمعمولي سوالګرې په جامه کې ليدلې وه خواوس يې درک نه وودلته په سلګونوکېږدى، دهغو کډوالووې چې دبهرنيوځواکونودبې رحمانه بمباريوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوريت بې رحمانه سيليوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خيموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس يې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تياروادورځې په ګرميوکې درپه درګرځېدل پوره يوه مياشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندى ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومايوسى اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل .ملاشمس الدين هم په دې مسئله کې چندان لېوالتيانه ښودله .اوويل به يې چې د دغه خېمودهرې نجلۍ داستان ښکلاته ورته دی خوموږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډيوګانوکې به مشرانو ورباندې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنيومرستوته زړه ښه کاو ه ماته يوازې دعاګانې راپاتې وې.

يوه مياشت وروسته چې دسمستړامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وويل چې لومړى خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره يې په رنګ کې بدلون راغى

احمقه !ځان درباندې تاوان دی پخواخومودښمن يوازې بازمحمد وو(زماتره)ووخواوس زموږدښمنان دشمېره وتې دي دحکومت مخالفين اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږېره يې نه وي اويا په حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې يې څوکسان دسړک په غاړه ويشتي دي ،انګرېزانواوامريکايانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازمحمد هسې هم زمادنه راتلولپاره زموږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان يې په دې خبروبايدپوه شې که ارامي شوه بيابه له خيره ټول ځو بيادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې يوه دنده درته پيداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.

دپلارخبرومې پوره نهيلى کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه يوڅه ډارن وواولانجې يې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانودا عتمادوړکس وواوزموږپه ضديې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا ری يې راته وکړې چې دمورا وپلارمشرزوی يې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.

په دې دريوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزموږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودريوکلونوکې له کلي يوځل ښارته راته اوپلارته به مې يوڅونغدې پيسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکايوازې وليده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دکلي په اړه به مې ورڅخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکا خو به مې له چا سره خپلوي نه وي کړې نو وبه يې خندل ؟
او زيا ته به يې کړه
باز کا کا دې وايي چې زما د لور سيال لا ترا وسه په جهان کې نه دی پيدا شوی
زه په دې خوشحالېدم چې ښکلا لا ترا وسه پېغله ناسته ده پخوا به مې فکر کاوه چې هغه به هره شېبه او هره ورځ زما لار څاري خپل پلار ته به کنځلې کوي چې ولې يې زموږ ترمينځ د تربګنۍ او دښمنۍ تورد يوالونه درولي دي خو د هلمندۍ ښکلا د داستان په لوستلو مې دکليوالي ښکلا تصوير په ذهن کې يو څه پيکه شو او فکر مې کاوه چې د هغې ښکلا تصوير د يوې بلې ښکلا په وجود کې ګورم
***
درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې موراو پلوشې سره ښار ته لاړم سودا موو کړه په ښار کې ځوځايه بهرنيو عسکرو لارې بندې کړې وې او بې ځايه تلاشۍ يې کولې په ښار کې يو څه وګرځېدو خو د مور مې هم زما په څېر ښارنه خوښېده بېرته کورته راستانه شوو ډوډۍ موتيارە کړه دولس بجې به وې چې د مېلمنو کوټې ته لاړم له الماري نه مې د ښکلا راسپارلې پاڼې رواخيستې ، خوزړه مې تنګ وو په ذ هن مې دکلي بوی او داوړي له کليوالو ورمو ډکه هوا لګېده زه حيرا ن په دې وم چې ولې مې يوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زما په ذهني طرحه کې ما د رخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېرو له خواوس دا هرڅه دا وبو په سرليکنې ته ورته وو مجبور شوم زړه مې په ښارکې ولګولو هڅه مې داوه چې ځان ته يوه داسې بوختيا پيدا کړم چې کلی رانه هېرشي .دهمدې لپاره ترټولو مهم دادبياتو مطالعه وه پيل مې يوځل بيا دښکلا له پاڼوکړ پاس بالاخانې ته وختم او پاڼې مې بېرته له سره پيل کړې چې هره شېبه په کې پوره زړه راښکونتياوه او تلو سه وه
***
زمانو م ښکلا د ی په ۱۳۸۷ کال کې په خپل ټاټوبي د هلمند ولايت په مرکزلشکرګاه کې او سېدو او زه د پنځلسو کلونو وم زموږ شپږ کسيزه کورنۍ د هلمند له ډېرو نېکمرغه کورنيو څخه وه په دې چې څوک په کې بې سواده نه وو او زما د پلار له برکته په کې هرچا زده کړه کولی شوی د دې ترڅنګ يې زموږ ګاونډيوا ونږدې دوستانو ته هم د سواد نعمت رسېدلی وو زموږ دکورنۍ نورغړي زما لس کلن ورور ميوند دوه وړې خورګانې چې مشره يې يلدا چې اته کلنه وه او کشره يې رڼا نومېده چې عمريې شپږ کاله وو مور او پلار مې هم دعمرپه لحاظ غښتلي اوځوانان وو پلار مې هغه وخت دطالبانو په حکومت کې دلښکرګاه د محکمې مشرقاضي وو د دې ترڅنګ يې تجارتي کارونه هم روان وو او خود د ې سره سره زموږ د تعليم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله يو لوستی انسان و او لوړې زده کړې يې کړې وې او يوا ېما انداره قاضي وو هغه په پېښور پوهنتون کې د شرعياتو پوهنځی لوستی وو او د تنظيمونو په مهال يې په ګڼو کنفرانسونو کې برخه اخيسې وه لوړې دندې يې هم اجرا کړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځه هم هغه مها ل نجونوته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زماموړهم دولسم ټولګی لوستی
وواوبیايې زمادپلارسره کوژدن شوی وو زمادموراو پلاراوزموږ دکورني ښوونکي سیدرسول کاکاپه
مرسته زموږ دکورنۍ شاوخوانجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددودی دپرلپسې هڅوپه
سبب موا ستعدادله هغوهم لوړووچې رسمي ښوونځي يې لوستي وو

پلارجان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې موږ دمنظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګي
وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سیدرسول کاکا اوزماپلارپه ګډه تدريسول دغه
کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې رياست کې هم رسمي وولـه لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه
رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونوکې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزماپلاروو بلکې
خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه ليکواله اوياهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده
کړنوبيامې دپلاردکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل اوپلارمې هرډول کتابونه راته راوړل

موږ به چې له درسه وزګارشووبيابه هرچاپه خپل کورکې خپلوماشومانوته هم زده کړه ورکوله چې ددې
ټولونوښتګربياهم زماپلارووا وڅوک چې دتعليم په قدرپوهېدل نودعاګانې يې ضرورورته کولې
تر۱۳۸۸م کال پورې موږ ديوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خودتقديرفيصله بل ډول وه يوداچې
زموږښوونکی سيدرسول کاکا دعمرپه لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب يې يوه ورځ
ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امريکاپه افغانستان حمله کوي دطالبانوحکومت رنګوي په يوازې
ځان مې پلارهم نه شو کولی چې دخپلوکارونوترڅنګ موږته درس راکړي ددې ترڅنګ به يې انديښنې
په دې زياتې وې چې امريکايان راځي اوبيانوی انقلاب پيلېږي هغه که څه هم دطالبانودحکومت له
ګنوکړنوسره له دنجونوپه تعليم بنديزاوداسامه نه سپارل اوکوکنارچې دی يې په کلکه مخالف وو
خودامريکايانواويانوروبهرنيوسرتېرولـه راتلويې هم کرکه کېده ويل يې چې هغوی خپل اهداف لري
اوکله هم دافغانانودارامۍ خيال نه لري چې له امله به يې يوځل بياافغانستان داورپه لمبوکې وسوزي
هغه له خپلوځينوملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي ووداندېښنې شريکې کړې وې چې له
امله يې ورته ګڼې ستونزې پيداشوې اودهغه په زيان تمامې شوې.

يوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نوسوړځواب يې ورکړ
له دندې يې برطرف کړی يم دډارن اوادامريکادپلوي تورونه يې راباند ې لګولي په همدې
ورځوشپوکې داسې ځينې کسان هم په پټه ترورشول چې داسامه مخالفت به يې کاوه اوطالبانوته به يې
دنرمۍ مشورې ورکولې زماپلارهم داسې يوکس ووخوښه داوه چې يوازې له دندې ګوښه شو چې لامل
يې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلوملګروسره به يې په مجلسونوکې کولې په څوروځوکې هلمندته
دb52الوتکولومړۍ ډالۍ روارسېدې ورو وروودرنې بمبارۍ پيل شوې دپلارمې له پخوانه هم
ډېرچورت خراب و و يوه مياشت وروسته مې يې مورته وويل چې له هلمندنه وځي مورمې يې هم
مخالفت ونه کړځمکه مو دهکان ته پرېښوده يوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځايه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښورروان شوو په راډيوکې مواورېدل چې دامريکا حکومت هره ورځ اروپايي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډيو هوايي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکني يرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تياري نيسي په جلال ابادکې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي يې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امريکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امريکادتورخم له لارې ځمکنی يرغل وکړي اوياهم امريکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاوواوخفګان سره ورسېدو په حيات ابادکې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړی ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه ديوه دوست په کورکې مودرې ځلورشپې وکړې اوبيايې يو کرايي کورراته پيداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپيسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرايه يې ورکړې و و پلارته مې پوره پيسې لاسته ورتلې يوه پوره يوه مياشت بې کاره وو خووروسته ورته خپل کوم ملګري دملګروملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پيداکړه چې عايديې بدنه وو زه ميونداوورې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرووا سطوو شو وروسته ورو ورودامريکايانو دنظامي يرغل اوبمباريوپه سبب ځينې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېوادپه حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهڅه مې داوه چې خپله وړتياوښايم په لومړيوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خووروسته راسره عادت شول بايدووايم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونيولو زمادا ستونزه هم حل کړه په څلورنيم مياشتينيوازموينوکې دريم نومره راغلم چې داپه څلوېښت کسيزه ټولګي کې ښه نومره وه انګريزي کورسونه مې هم ونيول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول يوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموينه کې داخله واخيسته اودپېښورپوهنتون دادبياتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه يوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځينوويل چې کډه يې وطن ته ځي ځينوويل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ويل دپوهنتو ن تياري نيسه ته بايدلويه ښځه شې اوښه شخصيت ولرې

دهغه اعتماداو تشويق زمادېرې لومړی رازووپوهنتون څومياشتې وروسته پيل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډکښناستل دبې ځايه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهنتو ن لومړی اووروستي سمسترونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې يوڅوک له نوي تحصيلي سيستم سره اشناکېږي سمه اشنايي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونو ګراف ليکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى په کې ځېله پېښوريان وو اونوربيا جلال اباداوکابل نه وو خودلته ټول دکابليانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوټۍ اوهيله نومېدې اويوبل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوی ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړی وو چې زماپه څېرله لهجې نه زرنه پېژندل کېدل اوچافکرنه کاوه چې دهلمنداويا کندهاربه وي په لومړيوکې مې ملګري له هيلې اوغوټۍ سره وه اودسلطان سره مې له سلام پرته دوطنداری په حساب ددرسونو اوهلمندپه اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله اوغوټۍ له کومې بلې ليسې نه يوځای فارغ شوي وو اوملګري يې خوږه وه بله داچې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم دپښتو ځانګې په اونيزوغونډواومحفلونوکې اوروليې غوټۍ اوهيله هم څه ناڅه په شاعری پوهېدلې اوګڼ شعرونه يې يادکړي وو همداسې دانورټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينورسنيواواخبارونوسره يې کارکاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يووخت يې وليکم استادانوبه هم په دې ټينګارکاوه چې بايدليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې اوتنقيده په دردنه خوري خومابه چې بياهم هرڅه وليکل نونه به مې خوښېدل خپله داستونزه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خوهغې ويل چې په يوځل ځوک نه ملاکېږي به باربارې وليکه پلارمې دملګروملتونو دمهاجرو اداري دخپرونې څوکنې راته راوړې چې دنړۍ دګنوکډوالوډېرې دردونکې کيسې په کې وې اوپه کيسوکې خپله افغان مهاجرهم راتلل چې دکيسوترځنګ په کې دهغوی په اړه خبرونه اوداستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلارله ځان سره دپېښورپښتواکاډمۍ ته هم بوتلم اوله ګنو مخوروڅېړونکو ، ليکوالو اوادیبانوسره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالوراته دخپلې ليکوالۍ دپيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زماغوندې وو اوخپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خواوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوی بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ماويل زرکورته لاړه شم اويوڅه وليکم اوهغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي اويالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خواداکاډمۍ مشرانوراته دادبياتويوپنډ لاربښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلارجان مې که څه هم يوقاضي وو خوپه لارويې دادبياتوپه ارزښت ،ګټو اوديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ دادبياتوديوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

***

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوندزماله وړوخورګانو اوځينوګاونډيوماشومانوسره په درسونوکې زماورجانې مرسته کوله اوزه يې خپلودرسونوته پرېښې وم اودکورځينې کارونه به مې ورسره کول دشپې که څه هم ګرمي وه خوچپېټرنوټونه به مې راواخيستل دادب پوهنې په اړه به مې کتابونه اونوټونه ولوستل يوه شپه مې دادب پوهنې يوکتاب څوځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څوځله له ذهنه تېرکړاوبيامې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړاوليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوځه یې خپل پلار راکړې وه په کیسه کې یوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځې چې مېړه یې په یوه راکټي برید کې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنی اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په یوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوند تېروي مشرزوی یې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلااخېره دسړل جوړونې په یوه ساختماني شرکت کې کارورته پیداکېږي اوهلته ډبرې ماتوي یوه ورځ دورځونه وربانديې په غره کې کانې راولوېږي لومړی یې ملاماتېږي اوبیاپه یوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودایې ضمیرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لورېې هم ناروغه وي بله ورځ یوتورمخی سړی راځي اولورېې دپیسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجر ه مجبورېږي دلسوزروکلد اروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هیله خرڅه کړي چې هغه به یې درملنه وکړ ي اوله مجبوریتونوبه یې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي یوه څړیکه په کې راځي دموټرله تورونښېښوده هغې دوړې لوراوازراځي په زړه یې دردیوه بله څپه راځي له خولې یې وینه داره کوي اوپرمخې رالوېږي کیسه مې په ډېروهنري الفاظو ولیکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې یوه مهاجره په خوب کې لیدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچایوڅښلوپه وخت کیسه خپلې مورااوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې یې اوښکې وځلېدې افرین اوشاباسي یې راکړل پلارمې داهم راته ویل چې پته کړې دې ده خوداچې سوځه ده راکړې وه نوویې منله چې مالیکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کیسه مې په تفریح کې غوټۍ اوهیلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وویل
افرین له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وویل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره یې قاضي صیب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه یې دربانديې اېښې
بیایې ټوکې بس کړې راته ویې ویل
ډېره ښه ده
ماویل سلطان صیب ته یې ورکړه نوره به یې درته کر ه کړي هغه په کیسه لیکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستایلی دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په لیدوله ځوکۍ پاڅېدپه رنګ کې یې لږ بدلون راغی مالیدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لړځه لړزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه ځلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوڅوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل اوغوتې ته يې وکتل
زه په خپله کليواله ويارم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يو وخت پوهنتون ته راځي او په کيسه ليکنه کې به زما سره سيالي کوي
ټولو وخندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې او ځو جملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې ښکاه په کورکې وګوري او په کاغذ کې يې وليکې اوبيا يې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه
هغه هم په خوښۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سبا ورځ په پوهنتون کې د پښتو ادبياتو دودې او پرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه د پېښور پوهنتون او پښتو اکاډمۍ ترڅنګ دلروبرګې ليکوالان او اديبان په کې راغونډ وو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريو غږېدل له همدې امله ټولګی بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنګ مې کېناست لومړی يې څو خبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيا يې له څونورو پاڼو سره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبد ګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په سټېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرو مصروف و و خو د پخوا خلاف دهغه په خبرو کې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې ځرګنده شوه چې دلته په حيات اباد کې له خپلې موريوې خور اومشرورورسره چې اوس په پېښور کونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسروو پخوا په هلمند کې شهيد شوی دلنډو کيسو څو کتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده
***

کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلو وروسته مې همغه پاڼې رااخيستې په دوه پاڼو کې يې زماد کيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه د ي مرعات شو ي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايد ډېره په هنراوخيالاتو سينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زما په اړه وو چې زمادکړووړو او په ټولګي کې دچوفتيا اوخبرونه کول دريځ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شو ي و و پاکټ مې خېرې کړاوپه رېږدېدلولاسونومې دکاغذکرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مينه باورنه لرلواصلاپه ماپه کډوالۍ کې عمرپه دومره مصروفيت کې تېرشو چې دميني په مفهوم هېڅ پوه نه شوم اوترننه مې زړه ديوه تياره اوکنډرپه څېرپاتې شو مادخپلې مورنۍ ميني نه پرته بله يوه مينه هم په زړه کې نه ده لوبولې اوپه بازاري مينومې باورهم نه وه
زه خبر ې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ويانديم خوته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بيانه يې نوجوړاوروغ شم په دې کيفيت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان يم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتيااوپښتني ميني نه ډک دی داهم له هغه شېبې چې ته مې په پوهنتون کې ليدلې يې مادنورودميني داستانونه ډېرليکلي خوخپله مې مينه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوټۍ اوهيلې په اړه څه تېرشي خوبايدپوه شې چې زموږ ترمنيځ دورورولۍ اوخورولۍ تاردی غوټۍ له يوه ځوان سره کوژده شوې اوهيله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه بايدزماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پيداشوي يو چې دکلتوري محدوديتونوسره سره يې خلک په مينه اوانسانيت کلک پوره باورلري
هيله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هديره کې چې دمړورازونه خوندي وي
په درنښت
سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجودکې مې دهيجان يوه څپه خپره وه دهغه په ليک کې کومه بده خبره نه اوپه رېښتياهم له سپېڅلتيانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول يوه ځوان چې زماوطنداراهم حسابېده داسې عاشقانه ليک ترلاسه کولو دپلارميني ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپيکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه يوه خبره هم نه شوی کولی اوديوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په مياشتومياشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دميني په اړه څه ونه ويل هغه فکرکاوه چې ليک يې په ماډېرېداثرکړی که څه هم ډېرعمريې په پېښوركې تېرکړی وو خو کره وړه يې بياهم ديوه حياناک کليوال ځوان غوندې وو
زه هم يوڅه په خپل دريځ پښېمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مينه کول ښه نه ښکارېدل يوه ورځ يې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکيسه هم په کې دښوکيسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسترونه همداسې په چوفتياکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسترونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ اوهيله هم په ښونومرو کامياب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووینم اوورته ووایم چې زه ترې خفه نه یم خوهغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع یې هم رانه کړه چې زه وربانديې ډېره مایوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه یې کلیواله یادېدلم اوباید تشویق کړی می وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمینې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارڅه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځایېږي

په رخصتیوکې زه غوټۍ ، هیله اوزمونږ څونورې ټولګیوالې چې پېښوریانې وې هروخت یودبل کورنوته تلو اویوبل ته به مومېلمستیاوې کولې یوه ورځ غوټۍ راته همدغه کیسه راواخیسته اوراته ویې ویل چې ته ډېره نېکمرغه یې

ماویل ولې ؟

ځواب یې راکړ

ته دسلطان غوندې یوه انسان اویوه ښکلي ځوان دخپلې مینې په توګه انتخاب کړې یې خوته بیاهم......

نورپه خنداشوه

یوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اویایې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوویل یې چې څومره پېښوریانې دهغه دمینې ترېږ دي خوسلطان ورسر ه مینه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري

ماپه خوله ورته څه ونه ویل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېریوه کال کې وڅارلو ریښتیاهم یوپوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلینوغوندې شله ګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غیاب کې په هغه زړه بایللی ځکه په بارباربه مې دهغه ښکلې څېره په خیال کې ورانه اوجوړه کړه

په زړه کې مې ورځ په ورځ دمینې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخیسته اودهغه تصویرته به څېرشوم چې دهغه له نوې کیسې سره په مجله کې چاپ شوی وو

***

دویم ټولګی مونوی پیل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کیسې اومضامین مې لیکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړ م لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووینم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترګې مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ویل یې چې په رخصتیوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نیم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې یې دهلمنددیادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نیوځواکونودبې ځایه بمباریواوژنوپه اړه وې له طالبانویې سرټکاوه چې ښوونځې یې ترلي دي دخبروپه جریان کې مې کتل چې زړه مې دربېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي

اخرمې زړه راغونډکړلومړی مې ښښنه ترې وغوښته اوبیامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مینه یې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دميني خبرې سره کولې خودسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زماداقرارپه وخت دهغه په وجود کې راغی اوپه کوم نظرېې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
ځوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زمادپلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه ځوغونډوکې يې زماپلارسره هم وليدل اوپلارمې دمورپه وړاندې ځوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاينه کړې وه دهغه له برکته مې ليکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهيلې هم زموږ سپېڅلې مينه ستايله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به يې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې يوځای لېدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خويې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دويم کال مې ديوې سپېڅلې او خوږې مينې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهيلې ځخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې ديوه ښه شخصيت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره يوازې شووخودهغه له خولې مې يوه خبره هم داسې وانه ورېده چې دويلو دې نه وي ډېره شوخي به يې داوه چې په موسکابه يې زمادښايست ستاينه وکړه اوويل به يې چې زمامينې له درسه ويستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلېسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي يې هم ټينګه کړې وه چې ماپه زړه کې وياړېږي کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پيداکړې يو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردريځ ته کتل پوره يقيني وم چې دراتلونکې ژوندپه شريکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دميني دغه خوږو شپېوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مينې داسې دروا وسمسورووړشوګانوته يوړم چې ساعتونه په کې دشپبو په ځبر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبويي په کې خوره وه وږمومې قدمونه ښکولول بلبلانودميني سندرې ويلې اودلمرزرينووړانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوفتياکې ډوبې رنګيني شپبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه يې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه يې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټيولومړي قدمونه ماايښي خوځوقدمه چې لاړم راته ځرګنده شوه چې دنوروانسانانود دپلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پيل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په بڼود شاتودمچيودپښوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېرډګلونواورنګونوشيرې ځای ونيوه خوچې دنسيم يو ې خوږې عطريني ځپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېيم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لايې هم نوم دټولوټولګيوالوپه سرکې راته ليکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي يې زمادليدلوپه ارمان وونورنوزموږ پښتنه مينه هم دپټېدلونه وه په مينه کې به موترټولولويه جذبه دومره وه چې په يوازېتوب کې به مو يودبل لاسونه يوه شېبه ټينګ ونيول اوډېرډېرافراط به داووچې ديوه اوبل لاسونه به مو بې اختياره ترشونډويوړل اوښکل به موکړل

***

په دريم ټولګي کې په رخصتيوکې يو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې موررابانديې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مينې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مينه راته دهغه په وړانديې يوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځايه وخته برعکس پلارمې يوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمينې کيسه يې راواخيسته اوپه دې يې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مينه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستاموريه مينتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبيامې يې دمورسره ترنيموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو

دشپې په سهارمې څه ليکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړيوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پيل کړې سلطان مې خبرکړچې دمينې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ويې خندل اوزياته يې کړه

لبونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وايم له دې وېرې به دې ټوله شپه په ويښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دريمه ورځ له خيره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخرديوه وطن يو هغه وخندل غږيې لږ پيکه شوبيايې زياته کړه

وروراومورمې خوښ دي اوزماداپرېکړه يې ستايلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه يادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکي ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې

اوتابه ماته راکوينه....

زه تلوارکومه......

هغه وخندل خومادبېښنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي

***

همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له وروراماناللہ سره چې په کونسلګرۍ کې ماموروواوپه امان سره يې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال يې ورکړدهغوشپبودخوښيوبيان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مينه وم دريم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګی هم پای ته ورسېد زما او سلطان په یوځای ګرځېدونو رهېڅ نېوکه نه وه خو پښتني احساس بیا هم ددې اجازه نه راکوله چې دهرچا په مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم او په درسونو کې مویودبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ې نړۍ ترټولو نېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زما دژوند له ډېرو ښکلو او رنګینو ورځونه وې لنډه دا چې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزما شو ماله دې نه پخوا دمینې ډېرد استانونه لوستي ووخو پایله یې زموږ خلاف وه دلته باید وو ایم چې زما سره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلارجان او ګرانې مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زموږد زده کړې لپاره خپل وطن پر ېښود او بل وطن ته را مهاجرشول هغه زما دخورګانو اوورورجان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله دمهاجرو په اداره کې هم ګڼ مهاجرزما د پلار له کارونو خوشحاله وواو هغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله
په هغو شپو کې له خوښۍ په جامو کې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوند نېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم اوبل دا چې خدای یو ښکلی پوه دژوند ملګری راپه برخه کړی وو .
خو کله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زما ډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلومړي ځل لپار ه مې دپلارجان سترګې له اوښکو ډکې دي هغه په ډېرو سختوورځو کې هم نه ووژړلي اونه هم دومره خفه شوی وو دهغه اوښکوزما ورپام کړچې دمورا و پلارله هغه خوږې غېږې جدا کېږم چې دخپلې مشرې لورپه توګه یې په پوره نازونورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه اوداسې چاته یې واده کولم چې زما دخپلې خوښې ځوان او دخیالونو ملګری وو
سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادۍ لپار هم چانس درلود خو هغه نه غوښتل اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسنادورکړي وو
۱۳۸۵کال وو دپاکستان حکومت یوځل بیا په جدي توګه له مهاجروو غوښتل چې خپل هېوادته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وودایې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې او ګڼه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي باید ټول مهاجرکمپونه خالي کړي یوان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهرایې دبودیجې کمښت اودکارونوسپکوالی بهانه کړی ووپه دغه کارکوونکو کې یو زما پلار هم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښورد کونسلګرۍ دماموربنوپه یوه موټرپه حیات اباد کې ډزې وکړې درې څلورکسه یې ټپیان شول چې یوپه کې زما لېوراما ن (دسلطان مشرورور)ووهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خو متسفانه چې زخمونه یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې مورته راپاتې شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ويل يې چې نوردلته نه پاتې کېږي اوبېرته لښکرګاه ته ځي هلته اوس يوڅه ارامي راغلې دبيارغونې کارونه پيل شوي اومکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دورورمرګ ورباندې له حده زيات اثرکړی وو له پېښوره يې کرکه کېده اوله پلارسر ه مې يې تلوته تياري وښوده وروسته يې هغه موسيسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته يې ويل چې دنده درته پيداکوم خوموريې (زماخوابښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورومهاجروسره زموږ کډې هم دهلمند په لورروانې شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دورورا وخويندوتعليمي اسنادمونه ووجوړکړي سلطان ته کونسلګرۍ داوړانديزهم کړی وو چې دامان په ځای دنده اجراکړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوويل يې چې زه يود يپلومات نه بلکې اديب يم اوپه خپله برخه کې بايدخپل استعدادوازمايم يوماښام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپوليسوترڅنګ دبهرنيوسرتېروګڼ ټانکونه هم ولاړ وو له هغه ښاره وتم چې مامينه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سريې زماپه اوږه ايښی وو اوارام خوب يې کاوه

.***

دويمه ورځ لښکرګاه ته ورسېدوپه لاروکې مووليد ل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای دبيارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنيوسرتېروهم کلکه تالاشي کوله دبهرنيانوپه بمبارياو دطالبانوپه حملوکې ګڼ هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرګاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکايې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځينې وران ځايونه يې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ويل کېدل اويامولوه راډيوګانواوربېدل خويوه خبره چې زمالپاره په زړه پورې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرګاه کې ښوونځي رغول شوي و و چې په تورو جامواوسپينوپړوونوکې ګڼې نجونې ښوونځيوته تللې . پلارمې څوورځې وروسته بېرته دلښکرګاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولايت په مقام کې ډېر زردانګليسي ژباړن اومطبوعاتي کارکوونکي په توګه دنده پيداشوه چې په وزګاروخت کې يې څودولتي ريسانواونوروزده کوونکوته هم انګليسي ورزده کوله ماهم په يوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخيسته.

دوه مياشتې وروسته زمااوسلطان دمينې لومړۍ وغوړېده اونوم موپرې شګوفه کېښود شګوفې زموږ دمينې وږمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودوورسته ديوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه موږ له يوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بياهم دحياڅپه خوره وه کله به يې چې زماپه غېږ کې شګوفه وليده نوموسکی به شو اومخ به يې بله خواواړولوچې ماته به يې دپوهنتون دوخت دنااشنايۍ وختونه سترګوته دورول خوزمادلېوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکيوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سيوري لاند ي راوستې وه که څه هم سلطان هره شېبه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرڅانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولواوښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځومياشتوکې ديوه کلن ماشوم غوندې ښکارېده.

خوله بده مرغه چې د۱۳۸۵کال له نيمايي وروسته زمونږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځايونوکې امريکايانوبې ر حمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ دامان کونډه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني يوه واده ته تللې وه خويوتصادف داوچې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خووروسته څرګنده شوه چې دڅلوېښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونډه اوماشومان هم په شهيدانوکې پيداشول شهيدان ورته ځکه وايم چې دوی ټول مظلومان اوديوې نامقدسې جګړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوابنې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېدله لس ورځې وروسته يې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزمونږ په سريوبل اسماني کاڼی هم راپرېوت نورنومااوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شېبه مې له خوښۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقديرزړه لاهم په مونږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهارښارته دکوم قضايي سمينارلپاره تللی وودوه شپې يې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شيطان په سبب دطالبانوپه کمين وربرابرشو دغه شيطانت ورته يوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دربيمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرميوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبرراغی چې دسلطان يوازينی تره په ترياکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخواپه ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمنديوځل بيادپېښورپه نيت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوندي ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنيوغوندې هرځای تلاشۍ کولې په راديوکې مواورېدل چې بهرنيان چې په سرکې يې امريکايان دي د طالبانوپه ضدسخت عمليات پيلوي ټول خلک يوځل بياپه وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلويانوپه نوم دطالبانوپه بريدونوکې اودحکومت اونړيوالوځواکونوپه بمباريوکې وژل کېدل اويابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورين کې تېرشول هرڅاتمه لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومخکيني فعال ښوونځي دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخواوولسواليوکې هره ورځ ګرمې جګړې رواني وې چې يوازې مونږ ليدلې اومونږ يې قربانيان وو بې ځايه مرګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسانو چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسرپه بيه تمامېدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغونډې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په ښېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په که کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتا ب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته ځرګندېدل اوموږ ورباندې ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو.

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولوما به په باربارزارۍ ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقېعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوندپيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اودډزوغږونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي دانارې اوشورهره خوادځنګل داورپه ښېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې وواوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همداسې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره وربانديې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومورېته وايي چې شورمه کوی هره شپبه موپه مرګ اونورو ښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې دیوې چیغې سره دهغه اوازبندشوشپبه پس په هواکې دجیټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په ټیټه فضاکې یې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېروېروونکې ښکارېدل څوځله یې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نیمه شپه اوازونه یوڅه غلي شول خوبهرته هېچاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراومیوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مورېټوله شپه په ویښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پرموښکې ورېږ وم خوکتل مې چې سلطان مې ترڅنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اویابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېګاډېروپولیسواوامنیتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خودهېچاسره هم ددې ناڅاپي پېښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګرجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپیکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنۍ ته نږدې کېده په خوارږه خوب اوده وه اوکله کله به یې شونډې موسکۍ شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به یې لیده په کومه کوڅه کې به یې له چاسره لوبې کولې کله کله به یې خنداهم وکړه چې ماته حیرانوونکې نه وه هغه زمااوسلطان دمینې لومړۍ ثمره وه اوپه دواړودومره ګرانه وه چې سلطان به ویل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګي کې نه وي داخله کړې بایدزمورپه کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې یې په ژوندکې یې تردې دمه دیوه ماشوم دلرلوهیله درلوده !!!

زمازړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ یې یوڅه سپېره وو ایله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ یې سپېره وو اوسترګې یې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه لیدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپې هم ژوندی نه دی پاتې یوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه یې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړیکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبیاپه ځان نه یم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازدیګر په رسنیوکې دهلمندامنیتي ځواکونویوخوااوبېتلافي ځواکونوبل خواپه ویاړسره دکورنیواوبهرنیورسنیوله لارې خپلې بریاوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې یې دوسله والوطالبانودبریدونومخنیوی کړی دی په لسګونومخالفین یې وژلي اونیولي دي خوپه هغه شپه هېچاته هم زماپه څېرډګېونوردردمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګیونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک دیوه عشرپه ترځ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دڅوورځولپاره دبهرنیوعکاسانولپاره ایښودل شوي وو چی حکومتي اوبهرني ځواکونه وربادې خپله بریانړیوالوته څرګنده کړي خوهېچاهم له دې نه وړاندې هغه هدیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر ورښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناڅرګندې ګناه په تورپه ابدي خوب اوده وو نورنوزموږ په کورنۍ کې دومره څوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په هغه خودکتاروبیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودایانوغوندې له درده یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره ورباندې ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خوداز ماینبت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکرونه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکور نۍ دبربادۍ پیل دغه کورنۍ ته زماراتګ سره پیل شو خو بیاهم دغه ناورین په ټولو وو بلکې په هردرداوغم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي

یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي دبرېښنابند دکتلولپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمند یوڅه رڼاشي

سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوربېده اوشګوفې په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وڅرخېد زرمې سلطان ته زنګ وواهه خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام یومشاوراودرې کارکو نکي چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي

مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سررالوېدلې وه شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوټپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو دولایت نه په تیاره کې راووړ ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته په وینولړېندوسپاره په دې څلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوڅلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته پرېښووده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکترراته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستادخارنې لپاره موږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاډګیرنه بې مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پاټه زموږ په کورنۍ داجل دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي څلي ته ورته وه یوه غیبې اوازبه هره شپه راته ویل.

نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړۍ ډېره ارته ده اوازمایښتونه مختلف دي بایددشګوفې لپاره ژوندوکړې په بایددهغې قاتله نه شې یوه شېبه وروسته به راته دژړا ،اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غیبي اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم یوه څلورویشت یاوپنځه ویشت کلنه مېرمن چې دژونددټولوستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري یوازې پردې حیرانه وم چې مرګ ولې رانه لارچپوي اوزه یې هېره کړې یم..

***

لښکرګاه راته دمینې اوژونددټاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړیوالو دداډل وژنوپه غبرګون کې یوازې دپلټنوامرکاوه دولایت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه یوه وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شووپرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه اوپه توروښتانویې سپین زورورشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی له مور نه هم ډېرګران وو اودانا څاپې تغیرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزیات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې یې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنیانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي مور هم په یوبې منزله سفرروان شوو اودکابل لاره موونیوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سیمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړۍ ځل تازه دیوې سوالګرې په جامه کې په کې ولیدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو یوې موسیسې راته خېمې اوڅه پلاستیکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدتردی دکابل پولیس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروریستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنیت تهدیدکړي خودلوږې اوګرمۍ په سبب یې زمور دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو؟

اغامې له ادیرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکیسولپاره سوژې زیاتې دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته موورباندې خواړه اخیستل

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو ، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکارېدل پاڼې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې ، شېبه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غواړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سي وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سي وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو ، خو شېبه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړی شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه دا خبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړی وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره درباندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسۍ دې حالت ته راوستې ظاهرآ دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاری بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخیمو په خوا مو ورو ورو په سرک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدین ویل چې په دې کې هیڅ عیب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته یو ازې دردونکی داستان یې درکړی او نوره پته یې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

دیوې میاشتې په اوږدو کې بله کیسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پاڼې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې یې ویلې او ټولو به ورته او ښکې تویولې یو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پاڼې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته یې لولي زما په لیدو یې رنګونو بدلون وکړ خو ما هیڅ هم ورته ونه ویل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه یې چې لوسته نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ویل چې که دغه نجلۍ راپیدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لرې د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم باید وو ایم چې ما د ملاشمس الدین خبره منلی وه او فیصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغیو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ویرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مینه لرم ممکن نو زما واده به یې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مینې مخالف نه وو خو دیوې پرد ښسې نجلۍ سره په واده چې څوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شریکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد یې راته وویل خو وروسته یې چې زما پریشاني او خفګان ولیده په حالت کې یې یوڅه بدلون راغی راته ویې ویل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه یې یوځل ګورم که مې خوښه شوه بیابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره یوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدین سره شریکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خپموخواته ورغلوچې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له څوخپمواخواتېرشوو یوسپین ږیری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبیاموڅنګ ته کړملاشمس الدین ورته دښکلاځانګړتیاوې وویلې اودهغې پوښتنه یې ورڅخه وکړه سپین ږیری لږ فکروکړاوبیایې ځواب راکړ.

دګوربت اکانړوریادوی هغه پېژنم ډېره شریفه نجلۍ ده پخوایې ډېردرپه درژوند درلوداوس موسیسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخېموپه سرکې په یوه خېمه کې زموږ ماشومانوته درس وایي فکرکوم تاسې هم موسیسې واله یاست مادهوځواب ورکړاودمننې په ویلودهماغه دوه دریوکوټوخواته چې له سمنټي بولوکوڅخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوازونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ویلوخوچې ورنږدې کېدودزړه درزامې زیاتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدین وروړاندې شو یوځل بیامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په توروا وغټوحیاناکوسترګوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلاکتاب په لاس کې نيولی وواوماشومانوته يې سبق ويلودهغې په رنګ کې مې هم
پوره بدلون حس کړدلېونی په څېرله ملاشمس الدين وړاندې راتېره شوه اوماته يې سلام وکړ
نوريې په رپېدونکوشونډويوه خبره هم نه راتله يوازې دومره يې راته وويل پلاردې څنګه دی هغه
يووخت ناروغ وو
ماهم ترې مننه وکړه اودصحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ويل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب يې راکړ
ښه دي له لوست سره ډېره مينه لري ته ګوره چې زموږ خواته بيخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېرتاغوندې ښوونکې لري ځکه خواوس.....
يوقدم شاته شوه اوپه ټيټ غږ يې وويل
هغه زما امانت دې څنګه کړ
زه لږ حيران شوم چې اخيرداز ماسره کوم امانت لري
ورته ومې ويل کوم امانت !؟
په شونډويې پيکه خنداوغوړېده
ولې هغه پاڼې درته يادوم ته هم لکه چې زماغوندې هېرجن شوی يې !
په زړه کې مې يوځل بيادرد څپه تېره شوه ورته ومې ويل
ښکلاوښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبرچې تاسې دلته ياست خوتابايدزه په دغه داستان دومره
نه وی ځورولی
هغه لږ جدي شوه
خوتاويل چې غواړم ستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم همدادې غوښتل
پام مې شو چې ملاشمس الدين مې هم ترڅنګ ولاړدی اوديوه ماشوم نه ديني پوښتنې کوي اوموږ
هسې دتوقع خلاف په خبروکې دومره وړاندې تللي يو ورته ومې ويل
وښه دازماملګری ملاشمس الدين دی په ابراهيم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ يې نورهم په پړووني کې پټ کړځواب يې راکړ
هو پېژنم يې هروخت په لاسپيکرکې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه اوخوژ ژغ لري ډېرنېک انسان دی
يوڅه غلې وه اوپه ورخطايي يې زياته کړه
خوومونه ويل چې څنګه مودلته.......
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه يې په خبره کې ورولوېدم
ملاصيب غواړي ستاله.....وښه له ګوربت اکاسره وګوري هغه چېرته دی لږ جدي شوه زما خسريادوئ؟
داخل زمانه وړاندې ملاشمس الدين ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو خور کې، هغه چېرته دی ؟.
وړاندې یې یوې وړې خېمې ته ګوته ونیوه چې تېږو او خښتو یوه باره ورنه تاوو وه او په رنګارنګ جنډو پوښل شوې وه
په هغه خېمه کې دی خوارکی، لڅنا روغ دی دا زما شومه به درسره لاړه شي د ټولګي خواته په منډه لاړه راته څرګنده شوه چې لهجه یې اوس هغه پخوانۍ نه ده بیا هلمندۍ شوې ده
بېرته زرراغله یوه وړه نجلۍ یې زموږ خواته راولېږله دا هماغه ماشومه شګوفه وه چې ما پخوا لیدلې وه او اوس ډېره ډنګره شوې وه
له دواړو سره یې ستړې مشي وکړل او بیا ورپسې د خېمې په لور روان شوو دیوې وړې خېمې په مینځ کې د شلېدلې کټ ترڅنګ یو بوډا اسړی پروت وو اوزګېروي یې کول په بل کونج کې څولوښې اوزړې بړستنې ایښې وې شګوفه مخکې شوه او په بوډا اسړي یې غږ کړ
بابا ملا صیب راغی تاسره یې کار دی
ګوربت اکا په ځای په سختۍ راکښیناست اوزموږ خواته یې وکتل په یوه خالي ځای کې چې زړه خوپا که سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښیناستو او داوړدو خبرو حال او احوال پوښتلو وروسته ملا شمس الدین خبره وریاده کړه ګوربت اکا بې له دې چې څه وو ایې دهغه لاس یې پوزې ته او چت کړ ښکل یې کړاو زیاته یې کړه
مولوي صیب ته دخیر پرښته یې دا خوبه دې په مالوی احسان کړی وي زما هسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلا لورمې بله پناه نه لري زه یې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ او شپه ترسهارپټې اوښکې تویوي هغه ما ته وایې چې ستاناورغۍ اوزهیر حالت ته ژاړم خوزه پوهېږم ما هم ځوانې تېره کړې دهغه سره له دې نه زیات هم دخپل عزت وېره ده زه پوهېږم چې ښکلا لورمې له مانه هم زیات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مینه لري یوه ځوانه پښتنه باید همداسې وېره ولري بیاددې غوندې چې بې له خدایه اومابله سرپناه نه لري هغه زمادوراره کونډه ده خوما ته له لورکمه نه ښکاري زمادکورنۍ دټولوغړو ببلتون نورزما ملادتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبا زه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....
لږ دمه شو بیا یې خبروته دوام ورکړ
دژوندستونزو نورزما پوښتۍ ماتې کړې دي یوچاچې ټول عمرپه خانۍ کې تېرکړی وي او په دسترخوان یې دچم فقیران اوملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...
زه اوس دځان له پاره نه یوازې دشکلا لپاره اندیښنې کوم چې دیوې ځوانې اوبې سرپناه سیاسرې اینده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې يې اوښکې راډنډشوې اوله څه ځنډوروسته يې بياخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدينه ! ماستادفيض اوبرکت خبرې پخواهم اورېدلي وې زه خبرېدم چې ځوځله دې په جومات کې زموږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
يوځل بياغلی شو بيايې زماخواته راوکتل اوسترګې يې راغونډې کړې
بچيه ته کټ مټ زماوراره سلطان ته ورته يې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوينځه اوغلامه به وي هغه ډېره درد بدلې ته يې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم ځوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ويلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته يې
داهغه شپې وې چې زموږ ددريوواړوله سترګونه ددرد ، خوښۍ ايشاراومينې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حيران حيران موږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه يې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه ځپووه

***
په همدې جريان کې يوه بله مياشت هم تېره شوه مورمې يوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره يې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښايست اومظلوميت داستانونه يې بيانول پوره ورڅخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې يې داهم ويلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې يو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې ديوې همداسې سيالې خوکونډې سره دژوند شريکولوته غاړه کېږدي ورته عجيبه ښکاري خودلته دمينې اوانسانيت يوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پيداشوه په مينه وپالل شوه اوملاشمس الدين دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تريوځل ليدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا يې بياهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپيغورونه يې راکړل نيمګړتيايې يوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسليم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه ببرته دخوښيوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړې اودژوند پېټۍ يې له اوږوکوزکړدهغه جنازه ملاشمس الدين وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې ښکلامې وليده چې له مننې په ډکوسترګويې زماخواته راوکتل اوپه شونډويې له هيلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شوملاشمس الدين زمااوښکلانکاح وتړله واده زموږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګونه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه يوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ټوکي ترغوږ ورتېرو له چې سلطاني په ايروکې لال وموند ه په لومړي ځل مې حس کړه چې پلارمې هم په دغه پرېکړه ډېر خوشحاله دی اودغه کارزما ايثار ګڼي
يوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا راته وويل
سلطانه !
ته کټ مټ هماغسې يې زه فکرکوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی اوستا په جامه کې زماترڅنګ ناست دی ماچې لومړی ځل وليدې نوفکرمې وکړچې دهغه روح زماپوښتنې ته راغلی ماوخندل په مخ مې يوه وړه څپېړه ورکړه.
اوته هم زمادکلي ښکلاته ورته يې چې زه په پرې مين وم دا تصادف به څه نه نه دی چې تاته يې يوځل بيا سلطان اوماته يې ښکلا پيداکړه داوړو وخندل چې په دې کې زموږ دکوټې ورخلاص شو شګوفه په منډه راغله زماغبرګ ته يې په خندا ځان راګزارکړ
پلارجانه !پلارجانه ! ميونداوبه راشينديي

جلال ابادښار
٥\٨\١٣٨٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

دليکوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولګه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل (لنډې کيسې)
۶-ګوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه (لنډې کيسې)
۸-مونوګراف ليکنه

ناچاپ
۱-په نړيوالو ادبياتو کې دټاګورونډه (څېړنه)
۲-بنديوان (ناول)
۳-تبعيد (د سيد جمال الدين افغان له افکارو جوړد استان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library